Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE NEUVOSTORAPORTTI EUE2016-03134

EUE Rantahalvari Pasi(UM) 16.11.2016
JULKINEN

Asia
EU; Yleisten asioiden neuvosto (Koheesiopolitiikka) 16.11.2016

Kokous
Yleisten asioiden neuvosto 16.11.2016

KORJAUS tehty Suomen käyttämään puheenvuoroon. Lisätty kohta koheesiopolitiikan joustosta pakolaiskysymyksen suhteen.

PRES selosti alkuun info-kohtana yhteisiä säännöksiä koskevaan asetukseen (EU) N:o 1303/2013 esitettyjen muutosten käsittelyä. Kreikkaa ja Kyprosta koskevan ns. Top-up muutoksen eli EU-tuen osuuden korottamisen odotetaan tulevan lopullisesti hyväksytyksi tämän kuun loppuun mennessä. PRES selosti myös komission ns. omnibus –lainsäädäntöehdotusten käsittelyä ERI-rahastojen toimeenpanon yksinkertaistamiseksi. Puheenjohtajan mukaan rakennetoimityöryhmässä valmistelutyö on merkittävästi edennyt.

Muissa kuin lainsäädäntöasioissa keskusteltiin koheesiopolitiikan toimivuudesta neuvoston päätelmäluonnoksen pohjalta. Neuvosto hyväksyi ehdotuksen neuvoston päätelmiksi koskien koheesiopolitiikan ja ERI-rahastojen tuloksia ja uusia elementtejä. Keskustelussa nostettiin esille ohjelmakauden 2007 – 2013 positiivisen tulokset ao. jälkiarvioinnin pohjalta. Koheesiopolitiikan uudet elementit todettiin pääosin toimiviksi. Jatkossa hallintoa ja säädöstaakkaa tulisi kuitenkin keventää ja keskittyä prosessien sijasta konkreettisiin tuloksiin. Yhtä mieltä oltiin tulosten ja koheesiopolitiikan merkityksen tiedottamisesta erityisesti kansalaisille ja poliittisille päättäjille.

Lainsäädäntöasiat

12. Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttaminen
= Tilannekatsaus – PRES info

PRES selosti ns. Top-up muutosesityksen valmistelua. Muutoksella korotetaan vakavissa rahoitusvaikeuksissa olevien jäsenmaiden eli Kreikan ja Kyproksen Euroopan aluekehitysrahaston ja Euroopan sosiaalirahaston ohjelmien EU-tuen osuus enimmillään 85 prosenttiin. Muutosesityksen valmistelu aloitettiin rakennetoimityöryhmässä kesäkuussa 2016. Neuvosto hyväksyi esityksen 14. marraskuuta. Lopullinen allekirjoitus ja hyväksyntä yhdessä Euroopan parlamentin kanssa on tarkoitus

tehdä tämän kuun loppuun mennessä. Puheenjohtaja kiitti Euroopan parlamenttia nopeasta käsittelystä ja yhteistyöstä. Muutosesityksen valmistelu osoittaa puheenjohtajan mukaan koheesiopolitiikan joustavuutta vastata kriisitilanteisiin.

PRES selosti myös komission ns. omnibus –lainsäädäntöehdotusten käsittelyä. Rakennetoimityöryhmässä aloitettiin Euroopan rakenne- ja investointirahastoja (ERI-rahastot) koskevien lainsäädäntöehdotusten käsittely noin kaksi kuukautta sitten. Puheenjohtajan mukaan työ rakennetoimiryhmässä on edennyt merkittävästi. Puheenjohtaja on valmistellut ensimmäiset kompromissitekstit. Tavoitteena on saada ERI-rahastojen toimeenpanoa yksinkertaistavia lainsäädäntöehdotuksia hyväksytyksi mahdollisimman pian hyödynnettäviksi kuluvalla ohjelmakaudella. PRES esittelee valmistelun etenemistä Coreperissa 7.-8. joulukuuta. Ehdotusten käsittely jatkuu Maltan puheenjohtajuuskaudella.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

13. Koheesiopolitiikan ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen tulokset ja uudet elementit
    = Keskustelu
    = Neuvoston päätelmien hyväksyminen
        13931/16 FSTR 74 FC 68 REGIO 95 SOC 656 AGRISTR 62 PECHE 408
        + COR 1

PRES oli laatinut keskustelua varten etukäteen kaksi kysymystä. Ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin, tarjoaako koheesiopolitiikan nykyinen viitekehys tasapainoisen mahdollisuuden vastata EU:n eri tavoitteisiin ja ovatko tarjolla olevat välineet riittäviä tehokkaan toteutuksen kannalta. Toinen kysymys koski, miten kansalaiset ja poliittiset päättäjät saadaan paremmin tietoisiksi EU:n politiikan tuloksista.

Osa delegaatioista vastasi ao. kysymyksiin, mutta pääsääntöisesti kaikki kertoivat näkemyksiään laajemmin myös tulevan koheesiopolitiikan valmistelua koskien. UK oli ainoa, joka ei käyttänyt puheenvuoroa.

Jälkimmäisen kysymyksen osalta oltiin hyvin yksimielisiä. Koheesiopolitiikan tuloksista on tiedotettava mahdollisimman laajasti etsien samalla myös uusia tehokkaampia tiedottamisen keinoja. Keskeistä on osoittaa tuloksellisuus käytännön toteutuksen tasolla. Kansalaiset ovat tiedotuksen pääkohde. Tulisi osoittaa koheesiopolitiikan hyödyllisyys nimenomaan heidän näkökulmasta. Edelleen, paras tiedottamisen keino on hyvistä esimerkeistä ja konkreettisista saavutuksista kertominen. Aluekomissaari Corina Cretu piti hyvänä Puolan esittämää slogania "Policy changing life of European people".

Pääsääntöisesti koheesiopolitiikka todettiin EU:n kannalta keskeiseksi ja tärkeäksi eikä sen jatkoa varsinaisesti kyseenalaistettu. Yleisesti koheesiomaat eli vähemmän kehittyneiden alueiden nettosaajamaat korostivat koheesiopolitiikan suurta merkitystä kansantalouden kannalta. Koheesiomaat olivat myös tyytyväisiä koheesiopolitiikan ns. uusien elementtien toimivuuteen. Näitä elementtejä ovat temaattinen keskittäminen, ennakkoehdollisuudet, suorituskehikko eli tulosperusteisuus sekä linkki eurooppalaiseen ohjausjaksoon.

Nettomaksajamaat olivat uusien elementtien suhteen hieman varauksellisimpia. NL, DE, SE ja AT halusivat lisätä temaattista keskittämistä tai katsoivat tavoitteiden määrän liian suureksi. AT oli

kaikkein kriittisen. Sen mukaan koheesiopolitiikka on tavoitteiltaan ja säädöksiltään raskaasti ylikuormitettu. Myös IE, PT, ES, FR korostivat lisääntyvää hallinnon monimutkaisuutta.

LU, AT, SE, DK, FI nostivat esille suhteellisuusperiaatteen ja hallintovaatimusten eriyttämisen tarpeellisuuden alhaisen EU-tukitason jäsenmaissa. Hallintoa tulisi eriyttää muun muassa objektiivisten kriteerien pohjalta.

DK painotti koheesiopolitiikan toteutuksen linkkiä eurooppalaiseen ohjausjaksoon sekä rakenteellisten uudistusten tarpeellisuutta. PT ja RO totesivat maissa toteutetut merkittävät rakenteelliset uudistukset.

ERI-rahastojen toimeenpanon yksinkertaistamista esittivät kaikki delegaatiot. Myös eri säädösten keskinäinen harmonisointi nousi esille. Yksinkertaistaminen katsottiin perusedellytykseksi tuloksellisuuden lisäämiseksi ja lisäarvon aikaansaamiseksi. Samalla siirryttäisiin prosessikeskeisyydestä tulospohjaisuuteen.

FI korosti puheenvuorossaan taloudellisen kasvun ja työpaikkojen tavoitteellisuutta. Rakenteelliset uudistukset ovat tarpeen muun muassa kiristyvien budjettien vuoksi. Tällöin eri poliitikkojen yhdistämisen tarve korostuu. Eri politiikkalohkojen välisen tasapainon löytäminen on tärkeää. Räätälöidyt ratkaisut ovat tässä tarpeen. Pohjoisten harvaanasuttujen erityistuki on Suomelle prioriteetti (myös SE nosti ko. alueet esille). Pohjoiset harvaan asutut alueet tarjoavat myös huomattavan potentiaalin koheesiopolitiikan lisäarvon osoittamiseksi. Koheesiopolitiikan kokonaisuuden uudelleen tarkastelu on tarpeen. Suhteellisuusperiaatteen ja hallintovaatimusten eriyttämisen edistäminen ja toteuttaminen objektiivisten kriteerien pohjalta on olennaisen tärkeää. Suomelle on myös tärkeää koheesiopolitiikan joustavuus vastaamaan pakolaiskysymykseen. Tämä vaikuttaisi suoraan koheesiopolitiikan näkyvyyteen.

Aluekomissaari Cretu painotti kommenteissaan ohjelmakauden 2007 – 2013 jälkiarvioinnin esittämää positiivista kuvaa koheesiopolitiikan tuloksista ja vaikutuksista. Cretu myös totesi neuvoston päätelmien myönteisyyden koheesiopolitiikan uusien elementtien toimivuudesta. Cretu myös yhtyi esitettyihin kommentteihin konkreettisten tulosten ja niistä tiedottamisen välttämättömyydestä.

PRES päätti keskustelun painottaen käytännön tason tuloksellisuuden osoittamista ja jatkuvaa kokemuksista oppimista. Nyt voitaisiin myös aloittaa keskustelut "EU2030" –tavoitteista. Tiedottamisen ja vaikuttamisen haasteena on erityisesti muiden kuin koheesiopolitiikan alan päättäjiin vaikuttaminen koheesiopolitiikan tuloksellisuudesta ja tarpeellisuudesta.

PRES esitti hyväksyttäväksi neuvoston päätelmiä koheesiopolitiikan ja ERI-rahastojen tuloksista ja uusista elementeistä.

Neuvosto hyväksyi päätelmät.

14. Muut asiat

Ei muita asioita.

Suomen edustajat
Valtiosihteeri Samuli Virtanen
Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve, EUE

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	alue- ja rakennepolitiikka, koheesiopolitiikka, jaosto alue- ja rakennepolitiikka (EU 4)
Hoitaa	**TEM**
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MAVI, MMM, OKM, SM, STM, UM, VM, VNK, YM